

ת"פ 54583/10/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 54583-10-19 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י עו"ד אריאלה נבון
נ ג ד
פלוני
ע"י ב"כ עו"ד ארז בר צבי והמתמחה גב' עלזה קולן
המאשימה
הנאשם

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אך בד בבד זוכה מעבירה של ניסיון למעשה מגונה שיוחסה לו בכתב האישום.
2. בתמצית יצוין, כי ביום 10.10.19 בשעה 11:45, עמדה המתלוננת, ילידת 2003, בתחנת אוטובוס שבצומת הכניסה ליישוב בו היא גרה והמתינה לאוטובוס. באותה שעה, עבר במקום הנאשם כשהוא נוסע ברכבו. הנאשם עצר בסמוך לתחנה, יצא מרכבו, ניגש למתלוננת, עמה לא הייתה לו כל היכרות מוקדמת, וביקש ממנה "כסף קטן" לרכישת ארבעה מינים. המתלוננת השיבה, כי אין ברשותה "כסף קטן". בשלב זה, הנאשם שב לרכבו ושב וחזר אל המתלוננת תוך שהוא שואל אותה למחוז חפצה. המתלוננת השיבה כי היא ממתינה לטרמפ. בתגובה אמר לה הנאשם "אל תפחדי" והושיט לעברה את ידו בתנועת "כיף". המתלוננת הושיטה אף היא את ידה לעבר הנאשם. מיד לאחר מכן, אמר הנאשם למתלוננת כי הוא רוצה חיבוק ונצמד אליה. המתלוננת התרחקה מהנאשם באופן מופגן, והנאשם שב והתקרב אליה, תפס את ידה השמאלית בשתי ידיו, גרר ומשך אותה בחזקה לכיוון רכבו אשר אחת מדלתותיו הייתה פתוחה. המתלוננת נאבקה והתנגדה למעשי הנאשם. באותה עת, עבר במקום, עובר אורח, שנסע ברכבו בכיוון הנסיעה הנגדי. הוא ראה את המתרחש, עצר את רכבו ממול התחנה וצעק לעבר המתלוננת "הכול בסדר?". בתגובה, נכנס הנאשם לרכבו ונסע מהמקום.

3. בהכרעת הדין נקבע, כי לא ניתן לקבוע ברמה הנדרשת להרשעה בפלילים שכוונת הנאשם הייתה להכניס את המתלוננת לרכבו ולחבק אותה ללא הסכמתה. גם נקבע, כי גם במידה והיה מוכח כי זו הייתה כוונת הנאשם, נותר ספק בשאלה האם היה ניתן לראות בחיבוק זה חיבוק שמקיים את היסוד הנפשי הנדרש לביצוע עבירה של מעשה מגונה. זאת, נוכח מוגבלותו השכלית של הנאשם, אשר אינה מאפשרת לקבוע כי הוא היה במודעות בדרגת הסתברות הקרובה לוודאי כי מעשיו יולידו פגיעה בעלת אופי מיני בנפגעת. נקבע, כי לא ניתן לשלול כי כוונותיו היו קבלת תשומת לב, יחס, הערכה, ולא היה בכוונתו לחבק את המתלוננת בעל כורחה. צוין בהכרעת הדין, כי אכן לו היה מדובר באדם נורמטיבי מבחינה שכלית התפתחותית, היה מקום להסיק כי בקשת חיבוק מנערה שאין בינו לבינה היכרות מוקדמת, נועדה ל"סיפוק מיני" וממילא אפשר שהיה מקום להסיק כי לו היה הניסיון להכניסה לרכב צולח, הוא היה מחבקה ברכב בניגוד לרצונה. אכן, אפשר כי אדם בוגר, נורמטיבי מבחינה שכלית התפתחותית, לא היה מעלה בדעתו לקבל יחס, הבנה ואמפתיה, ממישהי שהוא העלה לרכבו בעל כורחה. ברם, במקרה זה, אין מדובר באדם נורמטיבי מבחינה שכלית התפתחותית. מדובר באדם בעל מוגבלות שכלית משמעותית, ולא ניתן לשפוט את מעשיו "במשקפיים" של אדם רגיל.

4. בשל ספק זה, זוכה הנאשם מהעבירה של ניסיון למעשה מגונה שיוחסה לו בכתב האישום, אך הוא הורשע בעבירת תקיפה, נוכח ניסיונו למשוך את המתלוננת לרכבו.

טיעוני ב"כ הצדדים

5. ב"כ המאשימה, בטיעוניה לעונש עמדה על נסיבות ביצוע העבירה, והדגישה כי מדובר היה בנערה, קטינה, שהנאשם גרר ומשך אותה בחוזקה לכיוון רכבו. היא ציינה את עדות המתלוננת כי היא ממש נאבקה עם הנאשם. עוד ציינה ב"כ המאשימה את כאבה של המתלוננת ואת המשבר שפקד אותה בעקבות מעשי הנאשם. ב"כ המאשימה עמדה על כך שהנאשם ביצע את המעשה באור יום, ברשות הרבים, והדבר מעיד על תעוזה רבה ומסוכנות. למעשה, האירוע לא התפתח באופן חמור יותר, כשהופסק רק בשל כך שעובר אורח שראה את האירוע, הביא את הנאשם לחדול ממעשיו. לדברי ב"כ המאשימה, העובדה כי הנאשם בחר לתקוף דווקא נערה צעירה שמצאה חן בעינו, מלמדת כי היה אלמנט של תכנון במעשיו.

6. באשר למתחם העונש ציינה ב"כ המאשימה כי מדובר בתקיפה שאינה ברף התחתון, זאת נוכח התעוזה, התכנון והנזק שנגרם למתלוננת. היא ביקשה לקבוע את מתחם העונש ההולם בין מאסר על תנאי ושל"צ ועד לשישה חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית של מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

7. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם בעל עבר פלילי, והוא לא הביע חרטה על מעשיו. היא גם עמדה על הצורך בהרתעה אישית של הנאשם ובהרתעת הרבים. נתבקש אפוא, למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, אך לא בתחתיתו, ולהטיל עליו חודש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ככל שהנאשם ימצא מתאים לכך, וזאת בנוסף למאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת שלא יפחת מסך של 3,000 ₪.

8. מנגד, ב"כ הנאשם ציין כי מדובר באירוע רגעי, כשלא קדם לכך כל תכנון מצד הנאשם. לדבריו, הנאשם לקח אחריות על מעשיו מהרגע הראשון, הודה בתקיפה והתנצל על הנזק שנגרם למתלוננת.

9. לענין מתחם העונש ההולם ציין ב"כ הנאשם, כי מהפסיקה עולה כי המתחם נע בין אי הרשעה ושל"צ ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. עם זאת, הוא הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם לפיהן ייתכן כי התקיפה בוצעה מתוך פיגור סביבתי או קושי של הנאשם להסביר את עצמו בצורה נורמטיבית, דבר שבית המשפט יכול היה להתרשם מכך במהלך עדותו של הנאשם ומקשיי הביטוי שלו.

10. עוד הוסיף ב"כ הנאשם כי הנאשם היה עצור ארבעה ימים, וקרוב לשנה הוא מצוי בתנאים מגבילים, מבלי שהפר את התנאים. הוא כפר ברלוונטיות של ההרשעה הפלילית, שהתיישנה זה מכבר, וטען כי יש לקבוע את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, כלומר, במאסר מותנה. הוא הסכים, כי בנסיבות הענין יש מקום לפסוק פיצוי למתלוננת.

11. הנאשם ציין את הקושי שלו בתקופת המעצר בתנאים מגבילים, והביע את צערו על המעשה.

דין והכרעה

12. הערך המוגן בבסיס עבירת התקיפה בה הורשע הנאשם הוא הגנה על שלמות גופו של אדם, בטחונו, שלווה נפשו ובריאותו. אדם התוקף את זולתו, פוגע בזכותו של הזולת לביטחון אישי ולשלום הגוף. מדובר בפגיעה המקבלת משנה חומרה, כאשר מדובר בנפגע קטין, הנדרש להגנה משמעותית יותר.

13. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך כי מדובר בתקיפה ברף התחתון. אין מדובר במתן מכת אגרוף או אפילו דחיפה חזקה. הנאשם אחז במתלוננת חרף התנגדותה, ובשלב זה האירוע הסתיים. ב"כ המאשימה ביקשה לשוות למעשה חומרה הנובעת מנסיבות הקשורות למטרה המינית של הנאשם או שמא לרצון להכניס את המתלוננת לרכבו ולהסיעה מהמקום בעל כורחה. ברם, יש בכך התעלמות מהקביעות בהכרעת הדין, אשר כאמור קבעו כי קיים ספק בהוכחת טענות אלו. יש אפוא, להתייחס לאירוע התקיפה, כפי שהוא.

14. גם אני סבור כי הוכח תכנון מוקדם. אדרבה, מהעדויות עלה כי הנאשם היה בדרכו, במסגרת עבודתו, עת הבחין באופן אקראי במתלוננת עומדת בתחנת האוטובוס. עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העובדה כי הנאשם שב לרכבו לאחר שבקש מן המתלוננת "כסף קטן" ונענה בשלילה, שב וחזר אל המתלוננת והפעם שאל אותה למחוז חפצה ואז אף ניגש אליה, על אף שהבחין ברתיעתה ואחז בה בניגוד לרצונה. לאמור, מדובר באירוע שנמשך זמן מה, גם אם לא ארוך, שהנאשם יכול היה לסגת ממנו בכל רגע.

15. בשים לב לעקרון ההלימה, לערכים המוגנים שנפגעו, לנסיבות ביצוע העבירה, ותוך בחינת הענישה הנוהגת בבתי המשפט בנסיבות דומות, אני סבור כי מתחם העונש ההולם בנסיבות מקרה זה נע ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיכול ויבוצעו בעבודות שירות, לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי למתלונן במקומות המתאימים (די בהקשר זה להפנות לפסיקה שצרפה המאשימה בהודעתה מיום 24.09.20 - עפ"ג (מחוזי-ים) 44536-01-15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.04.15)).

מכאן לנאשם.

16. הנאשם בן 42, רווק מתגורר בבית אמו החולה במחלה קשה. אביו נפטר לפני מספר שנים.

17. במחלוקת שנתגלעה בין הצדדים באשר לקיומו של עבר פלילי דעתי כדעת ב"כ המאשימה. המאשימה ביקשה להציג עבר פלילי משנת 2009. ב"כ הנאשם התנגד לכך, בטענה כי הוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 קובעות, בסעיף 14, כי לא יימסר מידע אודות עבירה שלא הוטל עליה עונש מאסר, אם חלפו שבע שנים ממועד ההרשעה (סעיף 14א(4)). דא עקא, שהוראות סעיף 14 מתייחסות למסירת מידע לפי סעיפים 6 עד 9 לחוק, בעוד שהמידע שנמסר על ידי המאשימה במסגרת זו של טיעונים לעונש, נמסר לפי סעיף 5 לחוק וסעיף קטן י' בתוספת הראשונה לחוק.

18. עם זאת, יש לייחס לעבר הפלילי את המשקל הראוי לו, בשים לב לכך כי מדובר בהרשעה מלפני 11 שנים, בשל שתי עבירות שנעברו לפני 14 ו-15 שנים, ובשים לב לכך כי מדובר בעבירה של מעשה מגונה בפומבי.

19. בפרט יש לציין, את נסיבותיו האישיות של הנאשם. כפי שצוין בהכרעת הדין: "צפייה בחקירה מובילה למסקנה ברורה לפיה מדובר בנאשם שיש לו לקות שכלית משמעותית. גם אם לא ניתן לקבוע כי מדובר בנאשם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, כהגדרתה בחוק הליכי חקירה, שכן הוא לא אובחן בידי ועדת אבחון, ברי כי מדובר בנאשם עם לקות שכלית, שניתן להיווכח בה בנקל בשיחה קצרה עמו, וכפי שב"כ הצדדים ציינו מתוך חוות הדעת הפסיכיאטרית שניתנה בעניינו של הנאשם במסגרת הליך זה כי הוא בעל "הנמכה קוגניטיבית", הסובל מ"פיגור שכלי גבולי קל". עלה, כי אחיו של הנאשם, הוא אפטרופסו, דואג לכל צרכיו, ובין היתר גם לצרכיו הרפואיים. הוא מעסיק אותו בסוגי מלאכות המתאימות ליכולותיו ודואג לכלכלתו.

20. על כל אלה יש לתת את הדעת בעת גזירת עונשו של הנאשם, שכן ככלל, הענישה מתמקדת בנאשם. כך קבע המחוקק בהתווית את העקרון המנחה בענישה - ההלימה (סעיף 40ב' לחוק העונשין). שעה שמדובר בגזירת עונשו של אדם עם מוגבלויות, אשר המחוקק ראה חובה להקפיד על זכויותיו, בין היתר בהוראות חוק שיוון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, שומה על בית המשפט לתת דעתו לעניין זה, ולהעמיד עקרונות אלו אל מול עיניו בבואו לגזור את העונש הראוי לאדם הסובל ממוגבלות (השוו: ת"פ (מחוזי-חי') 10623-11-16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו 16.07.17), והאסמכתאות המובאות שם). ברי כי אין מקום לתת את הדעת במקרה זה על שיקולים של הרתעת היחיד או הרתעת הרבים, בפרט שאלו - כך לפי הוראות סעיפים 40ו' ו-40ז' לחוק העונשין - דורשים הוכחה שיש סיכוי של ממש כי ההחמרה בענישה תביא להרתעה המיוחלת, והוכחה שכזו לא הונחה בפני.

21. לזכותו של הנאשם גם יש לזקוף את הבעת החרטה, שהביע בדרכו שלו, נוכח מגבלותיו השכליות, גם בעת שמיעת הטיעונים לעונש. איני סבור כי הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו בכך שביקש לנהל את משפטו. כאמור, הנאשם זוכה מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, ובעבירת התקיפה בה הורשע, הוא הודה כבר בתחילה והסניגור אף הסכים בטרם שמיעת ההוכחות להרשעת הנאשם בעבירה זו, על אף שהיא לא הוזכרה בכתב האישום.

22. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מהפגיעה במתלוננת, שגם בה ניתן היה להיווכח במהלך עדותה בבית המשפט.

23. בשים לב אפוא, למכלול הנתונים והשיקולים, לקולא ולחומרא, אני סבור כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, ואני משית עליו את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור עבירת אלימות במהלך שלוש השנים מהיום.

ב. פיצוי למתלוננת בסך של 7,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.12.20 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יביא לפירעון מיידי של כל היתרה. כסף שהופקד בהליך המעצר יקוזז על חשבון הפיצויים.

המאשימה תמסור את פרטי המתלוננת במזכירות בית המשפט עד ליום 1.12.20.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' חשוון תשפ"א, 26 אוקטובר 2020, במעמד המתייצבים.